

DISCIPELEN MAKEN DISCIPELEN

NEEM ANDEREN MEE OP
EEN ONTDEKKINGSREIS

DAVID WATSON
PAUL WATSON

3
DMM

DISCIPELEN MAKEN DISCIPELEN

**DAVID WATSON
PAUL WATSON**

Discipelen maken discipelen

– Neem anderen mee op een ontdekkingsreis

Uitgegeven door Arrowz Media

info@arrowz.org

www.arrowz.org

Auteurs: David L. Watson en Paul D. Watson

Vertaling: David ten Voorde

Artistieke conceptontwikkeling: Juliette Wolthuis-Mourits

Omslagontwerp en typografie: Ronald Gabrielsen, 3ig.org

ISBN 978 94 92726 12 4

NUR 712

Copyright © 2014 David L. Watson en Paul D. Watson

Oorspronkelijke titel: Contagious Disciple Making

Oorspronkelijke uitgever: Thomas Nelson Publishers, Nashville, Tennessee

Copyright Nederlandse vertaling © 2025 Arrowz Media, Haarlem

Uitgegeven met toestemming

Deze uitgave is tot stand gekomen in samenwerking met en mede gesponsord door stichting Disciple Making Movements Nederland.

De Bijbelteksten in deze uitgave zonder nadere bronvermelding zijn ontleend aan de Herziene Statenvertaling, © 2010 Stichting Herziene Statenvertaling.

De Bijbelteksten in deze uitgave met bronvermelding NBV21 zijn ontleend aan de NBV21, © 2021 Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap.

De spelling van het tetragrammaton en het gebruik van eerbiedskapitalen is aangepast aan de huisstijl van de uitgever van dit werk. Cursivering van Bijbelteksten is toegevoegd door de auteur.

Ter wille van de leesbaarheid is afgezien van inclusief taalgebruik als 'hij of zij' en 'zijn of haar' en gekozen voor de voornaamwoorden 'hij' en 'zijn' als onzijdige termen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier – met uitzondering van korte citaten in gedrukte recensies – zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is nadrukkelijk niet toegestaan.

All rights reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form, electronically, mechanically, by means of photocopying, recording or otherwise – with the exception of brief quotation in printed reviews – without the prior written permission of the publisher.

Inhoud

Aanbevelingen	7
Dankbetuiging	11
Inleiding – De geboorte van de disciple making movement	13

DEEL 1 • HOE DENKT EEN DISCIPELMAKER?

1. Wees niet bang om te falen	23
2. Wees je bewust van je culturele bagage	31
3. Breng het evangelie zonder religie	43
4. Promoot niet je eigen kerkstroming	49
5. De omstandigheden bepalen de strategie	55
6. Plant geen kerk maar het evangelie	61
7. Gehoorzaamheid is onze liefdestaal	65
8. Maak discipelen, geen bekeerlingen	75
9. Het priesterschap van alle gelovigen	81

DEEL 2 • WAT DOET EEN DISCIPELMAKER?

10. Strategie en tactiek	91
11. Zelf een discipel zijn	97
12. Een cultuur van gebed creëren	115
13. Verbinding maken met ongelovigen	143
14. Een persoon van vrede vinden	165
15. Discovery-groepen starten	187
16. Gemeenten stichten	207
17. Leiders toerusten	227
18. Mentorschap	263

Nawoord	297
---------------	-----

Bijlage – De 27 verhalen van de schepping tot aan Christus	299
---	-----

Noten	301
-------------	-----

Over David Watson	303
-------------------------	-----

Over Paul Watson	304
------------------------	-----

De driedelige DMM-reeks beschrijft een nieuwe beweging van de Geest, waardoor naar schatting al vijftig miljoen mensen Jezus zijn gaan volgen. Inspirerend en zeer praktisch, zodat je hier ook zelf mee aan de slag kunt.

ISBN 9789492726049

De vergeten strategie van Jezus

– Hoe de kerk in Iran razendsnel groeit

We weten dat talloze moslims dromen en visioenen van Jezus krijgen en zo hun zoektocht beginnen. Maar er is nog een factor: een nieuwe beweging van radicale discipelmakers die Jezus' woorden uit Lukas 10 letterlijk toepassen. Ze zien een enorme vermenigvuldiging van het aantal gelovigen én discipelen.

In dit eerste deel van de DMM-reeks neemt Phil Moore je mee naar Iran en andere moeilijk bereikbare bevolkingsgroepen. Hij beschrijft deze vergeten strategie van Jezus en laat zien hoe wij in het Westen dezelfde exponentiële groei kunnen meemaken.

ISBN 9789492726056

Gods Koninkrijk ontketend

– Discipelen maken zoals Jezus dat deed

Dit tweede deel van de DMM-reeks laat zien dat de groei van de kerk in niet-westerse landen vooral komt door disciple making movements (DMM). Deze beweging van discipelmakers is zo ongekend succesvol omdat Lukas 10 concreet wordt toegepast. Dit is de manier waarop Jezus zelf discipelen maakte.

Westerse christenen vinden het ronduit lastig om dit voorbeeld te volgen. Er zijn te veel theologische en culturele obstakels die ze moeten overwinnen. Dit boek laat zien hoe we kunnen meebewegen met Gods Geest om discipelen te maken zoals Jezus dat deed.

Aanbevelingen

Discipelen maken discipelen vergelijkt op een eerlijke, persoonlijke, praktische en uitdagende manier de klassieke modellen van gemeenteopbouw met de waarden van Gods Koninkrijk. Hierbij staan de onveranderlijke principes en doelen centraal die in Jezus' opdracht zijn samengevat: het maken van discipelen die daadwerkelijk een veranderd leven leiden en nieuwe discipelen voortbrengen. David Watson heeft een cruciale rol gespeeld in het wereldwijd op gang brengen van meer dan zestig bewegingen van discipelmakers. Daarom voorziet dit boek in een enorme behoefte van de kerk in de eenentwintigste eeuw. Als je jouw omgeving radicaal wilt zien veranderen, dan kan dit boek van David en Paul echt iets betekenen in jouw leven!

– ***Jerry Trousdale***

*Leider in de Disciple Making Movements (DMM),
Bijbelleraar, auteur van 'Ismael komt thuis' en 'Gods
Koninkrijk ontketend'*

In 2008 reisden David en Paul Watson naar Honduras om de zendelingen en de lokale leiders van onze organisatie te trainen. De principes en strategieën die ze onderwezen en voordeden, brachten een transformatie teweeg in ons kleine team van discipelmakers. De Hondurese leiders begonnen deze inzichten in praktijk te brengen in ongeveer vijftientig kleine groepen. David en Paul bleven ons begeleiden terwijl ons team deze Bijbelse instructies uitleefde en toepaste. Vandaag de dag zijn er hierdoor ongeveer zevenhonderd groepen en gemeenten ontstaan. En nog belangrijker: er zijn nu duizenden nieuwe gehoorzame discipelen van Jezus in Honduras en in een aantal omliggende landen.

Dezelfde training is nu beschikbaar voor iedereen in het boek *Discipelen maken discipelen*. Dit boek kun je gewoon lezen, maar is ook als handboek te gebruiken. Het bevat dezelfde praktische lessen die ons team heeft ontvangen. Ik geloof dat je nieuwe discipelen zult maken wanneer je deze principes in praktijk brengt. Er zal vermenigvuldiging plaatsvinden van nieuwe groepen en gemeenten en er zullen nieuwe bewegingen van volgelingen van Jezus ontstaan.

– **David Parish**

Voorzitter World Missions and Evangelism, Inc.

Ik ben al achtenveertig jaar een leergierige discipelmaker en heb vrijwel elk boek gelezen dat er over discipelschap bestaat. Maar David en Paul Watson hebben in dit ene boek meer inzichten en praktische wijsheid bij elkaar gebracht dan de meeste boeken over dit onderwerp samen. Dit boek is verplichte kost voor volgelingen van Jezus die willen zien hoe hun wereld op zijn kop wordt gezet voor Hem.

– **Floyd McClung**

Voormalig directeur Youth With A Mission, gemeentestichter, auteur van onder andere 'Het Vaderhart van God'

Het is onmogelijk om té veel bezig te zijn met hoe we de Grote Opdracht – alle volken tot discipelen maken – moeten vervullen. Het moet een allesverterende passie voor ons zijn. Dit boek levert hieraan een belangrijke bijdrage. Wat het extra waardevol maakt, is dat het komt van twee mensen die er echt in de dagelijkse kerk- en zendingspraktijk mee bezig zijn. Ze beantwoorden de vraag ‘Hoe dan?’ op heel persoonlijke en diep geestelijke wijze. Tegelijk werken ze dit doelgericht en op strategisch niveau uit. Zware aanrader!

– **Christian Tan**

Stichting Meer Jezus, algemeen secretaris VPE

Elk boek over discipelschap is winst voor het Koninkrijk van God. Leren uitvoering te geven aan de grote opdracht is superbelangrijk. Dit boek is een verslag van geleerde lessen in zeer vruchtbare bewegingen van discipelschap. Het biedt je vanuit de praktijk een aantal krachtige strategieën aan, die je helpen om de opdracht productief uit te voeren. Dit is hard nodig in de kerk, dus lees het en leef het!

– **Martin Koornstra**

Directeur Royal Mission

Dit boek trekt je volledig uit onze westerse bubbel. Het laat op een prachtige manier zien hoe je missionaire groepen kunt vormen die zelf ook direct weer missionair zijn. Daarbij gaat het niet om jouw denominatie, maar om het overdragen van het evangelie in zijn puurste vorm, zodat het in alle culturen kan landen. Ontdek hoe je een persoon van vrede kunt vinden (Luk. 10:6) en waar de oogst kan worden binnengehaald. Wil jij uitgedaagd worden om het over een heel andere boeg te gooien als het gaat om evangelisatie en discipelen maken? Lees dan dit boek!

– **Ben Hartman**

*Teamleider Church Movements bij Stichting Agapè,
oprichter van Real Life Connect in Veenendaal*

Al meer dan twintig jaar zie ik in Europa, Afrika, Azië en het Midden-Oosten hoe de principes uit *Discipelen maken discipelen* werken. De persoon van vrede, Discovery-Bijbelstudies en discipelschap gebaseerd op gehoorzaamheid hebben daar keer op keer vrucht gedragen en geleid tot nieuwe kerken. David en Paul Watson beschrijven deze principes op een heldere en praktische manier, ondersteund door inspirerende verhalen. Het boek is geen theorie, maar een gids die laat zien hoe je discipelen kunt maken die nieuwe discipelen voortbrengen.

Mijn eigen ervaring bevestigt dat dit niet beperkt is tot bepaalde landen of culturen – het werkt overal waar mensen Jezus willen gehoorzamen. Daarom raad ik dit boek van harte aan aan iedereen die serieus de Grote Opdracht wil vervullen en bewegingen van discipelen en kerken wil zien ontstaan.

– **Jonathan Nolan**

International business director bij

All Nations Business For Movements

Onder mijn jarenlange leiding van een fulltime Bijbelschool in Rotterdam was dit boek (nog onvertaald) vaste materie! Het biedt concepten en principes die je in de praktijk helpen om leven te brengen. David en Paul Watson beantwoorden vragen als: ‘Hoe stel je goede vragen in een gesprek?’ en ‘Welke ingrediënten helpen in groepsverband?’ Een inspirerend en verrassend boek dat jou laat zien hoe je als discipel zelf discipelen maakt! In het besef dat we in alles afhankelijk zijn van de Heilige Geest, want Hijzelf is onze Opdrachtgever en de ultieme Discipelmaker.

– **Ruben de Jong**

Oprichter stichting Impassioned, auteur van 'Discipel'

Dankbetuiging

DAVID: Ik draag dit boek op aan mijn vrouw Jan, met wie ik al meer dan eenenveertig jaar getrouwd ben. Ze vroeg zich tijdens deze jaren vaak af waar ik was en of ik weer veilig thuis zou komen.

Ze was een klankbord voor de ideeën in dit boek en is mijn meest trouwe en liefdevolle criticus. Zonder haar opoffering, liefde en steun was dit boek er nooit gekomen. Zonder haar had al het werk waarop dit boek is gebaseerd, nooit verricht kunnen worden.

Ook draag ik dit boek op aan alle mannen voor wie ik een mentor mocht zijn. Jullie hebben me veel meer geleerd dan ik jullie ooit heb kunnen leren. Onder deze bijzondere groep mannen bevinden zich ook mijn zonen, Paul en Jonathan. Ik ben trots op jullie!

PAUL: Ik draag dit boek op aan mijn moeder en vader. Zonder jullie zou ik niet de man zijn die ik vandaag de dag ben.

Aan mijn vrouw, Christi, en mijn kinderen, Yahel, John Paul en Keturah: ik kijk er elke dag naar uit om jullie te zien. Jullie vullen mijn hart met vreugde.

Dit boek is ook opgedragen aan de honderden mannen en vrouwen die hun leven hebben gegeven in dienst van onze Koning. Jullie inspireren me en dagen me uit om een leven te leiden dat volledig toegewijd is aan het verheerlijken van Jezus Christus.

De geboorte van de disciple making movement

‘Heer, ik geef het op. Ik wil geen gemeente meer stichten. Ik heb me niet aangemeld om mensen die me heel dierbaar zijn, te zien sterven.’

Ik (David) had zes mannen intensief getraind en daarna uitgezonden om gemeenten te stichten. De afgelopen achttien maanden waren ze een voor een als martelaar voor hun geloof gestorven.

‘Ik weet dat U me geroepen heeft, maar ik kan het niet meer aan om in dit gebied als zendeling te leven.’

De Indiase overheid had ons gezin inmiddels het land uitgezet. We verbleven in een huis in Singapore en waren meer dan vierduizend kilometer verwijderd van de Bhojpuri-mensen¹ in Noord-India. Bovendien lag er nu een oceaan tussen hen en ons.

‘De taak is veel te groot.’

Er waren tachtig miljoen Bhojpuri die leefden in een gebied dat bekendstond als ‘de begraafplaats van zendingsorganisaties en zendingen’.

‘Er is niet genoeg hulp.’

Er waren op dat moment slechts zevenentwintig kleine evangelische gemeenten, die met moeite het hoofd boven water konden houden. Onder de Bhojpuri bevonden zich nog geen duizend gelovigen.

‘Heer, neem mijn roeping van me weg. Ik zal teruggaan naar de Verenigde Staten. Ik ben een goed zakenman. Ik zal veel geld geven aan zendingsorganisaties. Laat iemand anders maar kerken planten. Laat me alstublieft gaan. Wilt U me ontslaan van mijn roeping?’

Twee maanden lang voerde ik elke dag hetzelfde gesprek met God. Ik ging dan naar mijn kantoor en deed de gordijnen dicht en het licht uit. Terwijl ik in het donker zat, smeekte ik God om mijn roeping van me weg te nemen. En elke keer weigerde Hij mijn wanhopige verzoek. Na verloop van tijd besloot ik om mijn gebed te veranderen.

‘Goed dan. Maar dan moet U mij leren hoe ik gemeenten moet stichten. Ik kan me niet voorstellen dat U iemand een opdracht geeft zonder hem te vertellen hoe hij het moet aanpakken. Laat me in uw Woord zien hoe U wilt dat ik deze mensen bereik. Als U het me duidelijk laat zien, dan zal ik het doen.’

Dit was mijn afspraak met God. En zo begon mijn rol in Gods werk onder de Bhojpuri.

Nieuwe ideeën

God hield zich aan zijn kant van onze afspraak. In het jaar dat volgde, liet Hij me met een nieuwe blik kijken naar zijn Woord. Sommige Bijbelteksten leken als het ware op te lichten. Ik had deze woorden uiteraard al eerder gelezen, maar nog nooit begrepen dat ze iets met kerkplanting te maken hadden. Ik begon patronen te ontdekken en ontving nieuwe gedachten over de kerk en discipelen maken.

Terwijl ik hiermee bezig was, vroeg ik God om vijf Indiase mannen met wie ik deze ideeën verder zou kunnen ontwikkelen. Ik ontmoette de eerste man tijdens een geheime bijeenkomst in India waarbij we nadachten over hoe we het beste onder de hindoes konden evangeliseren. Ik was uitgenodigd om een aantal van mijn ideeën te presenteren. Maar terwijl ik sprak,

begonnen de mensen weg te lopen. Eerst gingen ze een voor een, daarna twee aan twee en soms zelfs met vijf personen tegelijk. Ze dachten dat ik gek geworden was! Aan het einde van de dag bleef er nog maar één man over.

‘Ik geloof wat je zegt’, vertelde hij me. ‘Ik zie het ook voor me.’

We spraken tot diep in de nacht en werden vrienden. Hij was de eerste die me hielp om deze ideeën uit te werken. In het volgende jaar kwamen er drie andere mannen bij.

‘Heer,’ bad ik, ‘waar is de vijfde man? Waar is degene die we nodig hebben om ons team compleet te maken?’

Dit was in de tijd dat mensen nog brieven schreven. Ik kreeg elke dag stapels post. In Singapore reden de postbodes op scooters die een heel herkenbaar geluid maakten. Ik hoorde de postbode naar mijn poort brommen en de post in de brievenbus gooien. Die dag kreeg ik een brief uit India, van iemand die ik niet kende.

‘Broeder David,’ begon de brief, ‘u kent mij niet, maar ik voel dat God me zegt dat ik uw discipel moet worden. Zeg me maar wat ik moet doen en ik zal het doen.’ Dit was het vijfde lid van mijn team. Maar God gaf me niet de man voor wie ik had gebeden. Zijn gedachten en plannen zijn hoger dan onze verlangens. Het was namelijk een moedige vrouw die de brief had geschreven. Ik was Hem dankbaar voor deze verrassende gebedsverhoring.

In de daaropvolgende jaren brachten we de inzichten die God ons gaf met vallen en opstaan in praktijk. We gaven niet op en bleven deze nieuwe methode toepassen. Het duurde twee jaar voordat onze eerste gemeente werd gesticht.

Tijdens deze jaren van pionieren dreigde de organisatie waarvoor ik werkte me elk jaar opnieuw te ontslaan tijdens mijn jaarlijkse functioneringsgesprek.

‘Je doet je werk niet goed’, zeiden ze.

‘Geef me nog wat tijd’, antwoordde ik. ‘We proberen iets nieuws. Jullie moeten me vertrouwen.’ En om de een of andere reden deden ze dat.

Plotseling werden er binnen een jaar tijd 8 gemeenten gesticht. Het jaar daarna kwamen er 48 nieuwe gemeenten bij, het jaar daarop 148, toen 327, en daarna 500. In het vijfde jaar werden er meer dan 1000 nieuwe gemeenten gesticht!

Na het vijfde jaar belde iemand van mijn zendingsorganisatie me. 'Je moet je vergissen', hield hij vol. 'Niemand kan duizend gemeenten in een jaar stichten. We geloofden de vijfhonderd al niet, maar duizend geloven we zeker niet!'

'Kom maar kijken, dan kunnen jullie het zelf zien!', zei ik. En dat deden ze. Een officieel onderzoek naar het werk onder de Bhojpuri toonde aan dat ons team het aantal gestichte gemeenten in het gebied eigenlijk te laag had ingeschat. In 2008 liet een ander onderzoek zien dat er tachtigduizend gemeenten waren gesticht en dat er twee miljoen mensen waren gedoopt. Deze explosieve groei was niet meer te stoppen.

In 1999 verliet ik de organisatie die me naar India had uitgezonden. Ik bleef betrokken bij de kerkplantingsbeweging in India onder de naam van de bediening die ik had gebruikt om het werk op te zetten. Vanaf 2004 werd deze beweging volledig geleid door lokale gelovigen en was ik niet meer nodig. Vervolgens kwam ik in contact met CityTeam². Dit was een gevestigde organisatie met meer dan vijftig jaar ervaring in het helpen van daklozen en verslaafden om Jezus te vinden en Hem te volgen. Naast hun zorg voor mensen in zware leefomstandigheden wilde CityTeam bewegingen van discipelmakers helpen opstarten. We besloten om samen te werken aan een pilotproject in Afrika.

Het project breidde zich uit van Sierra Leone naar tweehonderd andere Afrikaanse landen. Terwijl ik deze inleiding schrijf is het alweer negen jaar geleden dat dit project begon. Inmiddels hebben onze teams 26.911 gemeenten gesticht en 933.717 mensen gedoopt.

Je kunt meer lezen over CityTeam en ons werk in Afrika in het boek *Ismael komt thuis: Gods grote werk onder moslims in Afrika*³ van onze collega Jerry Trousdale.

Hoewel we wereldwijd bij verschillende projecten zijn betrokken, zijn we de mensen die in de Verenigde Staten wonen en Jezus niet kennen, nooit vergeten. CityTeam blijft werken onder daklozen en verslaafden en streeft ernaar om ook in Amerika bewegingen van discipelmakers in gang te zetten. Op het moment van het schrijven van dit hoofdstuk zijn er 1296 Discovery-groepen gestart in 14 Amerikaanse staten. (We zullen in hoofdstuk 15 Discovery-groepen verder uitleggen.) Via relationele netwerken van Latijns-Amerikaanse families in de Verenigde Staten heeft dit werk zich verspreid naar families in Zuid- en Midden-Amerika. Daar zijn inmiddels 626 Discovery-groepen en 25 gemeenten ontstaan in 12 landen.

Ik (Paul) was nooit van plan om gemeenten te stichten zoals mijn vader dat doet. Ik heb een tijdje gedacht dat God me riep om in een gemeente te werken. Maar na een kortstondige en onsuccesvolle poging als jeugdleider begon ik hierover te twijfelen. Ik ging het bedrijfsleven in, maar deed eigenlijk maar wat, omdat ik niet zeker wist wat ik met mijn leven wilde doen. Uiteindelijk betrok mijn vader me bij een aantal projecten van CityTeam die zich richtten op het schrijven en ontwikkelen van onderwijsprogramma's. Ik kon goed schrijven, was bekend met het onderwerp en ik was een relatief goedkope arbeidskracht.

Tijdens mijn werk voor CityTeam experimenteerde ik met de ideeën en strategieën die mijn vader en ik in dit boek bespreken. Ik ben van nature iemand die houdt van nieuwe dingen uitproberen. Daarom wilde ik weten of de ideeën waarover ik schreef ook echt werken in de praktijk. In hoeverre zijn ze bruikbaar voor iemand die een baan, een huwelijk, kinderen en hobby's heeft en lid is van een gemeente? Ik kwam tot de conclusie dat deze ideeën zeer bruikbaar zijn! Uiteindelijk ontving ik een duidelijke roeping van God om discipelen te maken, en om wereldwijd discipelmakers en

teams van discipelmakers toe te rusten. CityTeam nam me in dienst en daarna begon het avontuur pas echt.

Ik heb zo'n driehonderdduizend kilometer afgelegd – de wereld rond en kriskras door de Verenigde Staten – om discipelmakers en hun teams te trainen. Wanneer ik fysiek niet naar een bepaalde plaats kon reizen, gebruikte ik Skype en een mobiele telefoon om discipelmakers te trainen. Als gevolg hiervan vonden zij personen van vrede (Luk. 10:6) en startten ze Discovery-groepen over de hele wereld.

In 2011 vroeg CityTeam me om de directeur te worden van hun Recovery Center in Portland, Oregon. Via ons Recovery Center verspreiden we jaarlijks tweeënzeventigduizend maaltijden (zesduizend per maand). We helpen elke dag van het jaar vierentachtig mensen aan kleding en een plek om te douchen en te slapen. We reiken als team uit naar daklozen, verslaafden en alcoholisten om in hun fysieke behoeften te voorzien. Tegelijkertijd proberen we bewegingen van discipelmakers op gang te brengen in het noordwesten van Noord-Amerika.

Mijn vader David en ik zijn heel verschillend. Hij is een denker. Ik ben een voeler. Hij is zeer introvert (hoewel weinig mensen dat beseffen) en ik ben zeer extravert. Hij speelde American football op de middelbare school, ik deed fanatiek mee aan zangwedstrijden. Ondanks al deze verschillen is er een brandende kwestie die ons samenbindt: hoe helpen we de miljoenen verloren mensen die nog nooit een stap in de bestaande kerken hebben gezet, om Jezus' liefde te omarmen? Hier in de Verenigde Staten kijken mijn vader en ik regelmatig bedroefd om ons heen terwijl we op zondagochtend in de kerkbank in onze gemeenten zitten. We zijn diep bewogen over al die onbereikte mensen die niet naar de kerk komen. De meesten van hen zullen ook nooit komen als wij blijven geloven dat zij zich moeten aanpassen aan onze christelijke en kerkelijke cultuur. Als je worstelt met dezelfde gevoelens en jezelf dezelfde vraag stelt, dan is dit boek voor jou.

Alles wat je in dit boek leest, komt voort uit onze persoonlijke ervaring en de ervaringen van degenen die we trainen. Als God je heeft geroepen om bewegingen van discipelmakers in gang te zetten, dan bidden en hopen we dat dit boek je helpt om die roeping te vervullen. Als God je voor iets anders heeft geroepen, dan bidden en hopen we dat je ideeën in dit boek vindt die je helpen om je eigen unieke roeping te gehoorzamen.

Laten we samen op avontuur gaan!

DEEL 1

HOE DENKT EEN DISCIPELMAKER?

Wees niet bang om te falen

Ik (David) nam ooit deel aan de bijeenkomst waar de term ‘kerkplantingsbeweging’ (*church planting movement*) werd bedacht. We waren bij elkaar met een groep ervaren zendelingen en strategische denkers. Ons doel was om te beschrijven hoe Jezus’ grote opdracht in verschillende landen werd vormgegeven. We gebruikten hierbij de volgende definitie: ‘discipelen maken onder alle volken, waarbij ze gedoopt worden in lokale gemeenten en leren om alle geboden van Jezus te gehoorzamen’.

Niemand van ons had ooit kunnen bedenken dat wat er daarna gebeurde, onze stoutste verwachtingen zou overtreffen. We hadden in eerste instantie het doel om gemeenten te stichten die als een strategische uitvalsbasis dienen. Zo konden we voet aan de grond krijgen in geestelijk vijandig gebied: regio’s die voor ons ontoegankelijk waren of bevolkingsgroepen die weerstand boden aan het evangelie. Het was ons idee om slechts één kerk te planten waar er nog geen was. We hadden verder geen plannen om honderden of duizenden gemeenten te stichten. We durfden er niet eens van te dromen dat het überhaupt mogelijk was om zo veel kerken te zien ontstaan op de plekken waar we werkten. De mensen in deze gebieden hadden in het verleden al meerdere malen laten zien dat ze afkerig waren van het evangelie.

Ze boden actief weerstand aan het stichten van gemeenten en tegen andere invloeden van buitenaf. In die tijd probeerden we alles wat we maar konden bedenken om ten minste één kerk te planten. Het was onze missie om een gemeente te stichten onder een bevolkingsgroep die nog geen enkele gemeenschap van gelovigen had.

Ik was binnen mijn kerkgenootschap een van de eerste pioniers die deze uitdaging aanging, maar ik had geen flauw idee hoe ik het moest aanpakken. Mijn vrouw en ik werden beschouwd als succesvolle kerkplanters omdat we risico's durfden te nemen en nieuwe dingen probeerden. En wat misschien wel het belangrijkste was: we waren niet bang om te falen. Als een bepaalde strategie of methode niet werkte, dan probeerden we gewoon iets anders.

Onze zendingsorganisatie trainde ons om uitgebreid onderzoek te doen. We leerden de effectiefste evangelisatiemethoden en manieren om toegang te krijgen tot een nieuw gebied. We ontwikkelden gebedsnetwerken, veiligheidsprotocollen en communicatie- en administratiesystemen. Op basis van verschillende onderzoeken werd me duidelijk dat ik zelf niet degene was die de nieuwe bevolkingsgroep kon bereiken. Ik wist dat deze bevolkingsgroep afkerig was van buitenstaanders. Ze kende een lange geschiedenis van gewelddadig verzet tegen buitenlandse invloed. Wat moest ik nu doen?

Door middel van vele mislukkingen liet God me zien dat ik me niet moet richten op het werven van nieuwe gemeenteleden of het winnen van enthousiaste aanhangers voor mijn eigen kerkelijke stroming. Mijn focus werd heel eenvoudig: het maken van discipelen van Jezus Christus. God maakte me ook duidelijk dat deze discipelen niet hoeven in te stemmen met de leerstellingen of tradities van een bepaald kerkgenootschap of van mijn gemeente. Mijn opdracht is om ze te leren om Jezus' geboden te gehoorzamen. Dit leidde tot een krachtige doorbraak, waardoor er meer dan tachtigduizend gemeenten

ontstonden onder een bevolkingsgroep die door velen als onbereikbaar werd beschouwd.

De oorspronkelijke definitie van de term ‘kerkplantingsbeweging’ was dat kerken spontaan ontstaan zonder directe betrokkenheid van een zendeling. Maar na verloop van tijd besloten we als team om deze beschrijving te veranderen. We wilden dat de term specifieker werd en meetbaar zou zijn voor de kerkplanters die we trainden, coachten en begeleidden. De nieuwe definitie van een kerkplantingsbeweging werd: ‘Een beweging waarbij inheemse gelovigen het evangelie planten en gehoorzame discipelen maken, die op hun beurt ook weer gehoorzame discipelen maken. Dit leidt binnen drie jaar tot ten minste vier generaties van discipelmakers en minimaal honderd nieuwe plaatselijke gemeenten, die door lokale gelovigen geleid worden.’ Later in dit boek bespreken we uitvoerig alle aspecten van deze definitie. Op dit moment van schrijven zijn er achtenzestig van zulke bewegingen gaande onder bevolkingsgroepen over de hele wereld.

Steeds meer leiders van gemeenten en christelijke organisaties pasten de methoden toe die leiden tot een kerkplantingsbeweging. Hun viel een aantal dingen op. In de eerste plaats ontdekten ze dat we als gelovigen verschillende definities gebruiken voor het begrip ‘kerk’ of ‘gemeente’. In sommige gevallen werden mensen zelfs boos wanneer we een kleine groep gelovigen als een kerk bestempelden. Dit kwam niet overeen met hun definitie ervan. Het woord ‘kerk’ in de term kerkplantingsbeweging dekte in dit geval niet duidelijk genoeg de lading van wat we voor ogen hadden. Mensen gingen in discussie met onze teams en zeiden: ‘Jezus zegt dat Hij de gemeente zal bouwen. Waarom zijn jullie bezig met iets waarvan Jezus zei dat Hij het zal doen?’ Dit was een goede vraag die om een reactie vroeg.

Na veel gesprekken besloten we de term ‘beweging van discipelmakers’ (in het Engels *disciple making movement*, vaak

afgekort met DMM) te gebruiken om onze menselijke rol in Gods reddingsplan te beschrijven. God verlangt ernaar om met ons samen te werken. Het is onze verantwoordelijkheid om discipelen te maken die op hun beurt ook weer discipelen maken, wat leidt tot een doorgaande beweging van discipelmakers. Dit is de grote opdracht die Jezus ons geeft (Mat. 28:16-20).

Als je een discipel van Jezus bent en Hem wilt gehoorzamen, dan ben je geroepen om andere mannen en vrouwen te trainen zodat ook zij aanstekelijke discipelmakers worden. Dit is wat je als discipelmaker doet: je bidt en je gaat bewust naar plaatsen waar onbereikte mensen zijn. Daar ga je op zoek naar wat wij 'personen van vrede' noemen: mensen die God heeft voorbereid om als eerste van hun gemeenschap het evangelie te ontvangen. Je helpt deze mensen om Jezus te leren kennen via een bepaalde methode van Bijbelstudie. Daarbij onderzoek je de tekst stap voor stap, zonder vooraf vaststaande aannames of interpretaties. In de groep stel je elkaar eenvoudige vragen over het Bijbelgedeelte dat je samen leest. Op deze manier neem je mensen die niets van Jezus weten mee in een proces om Hem te leren kennen. (Wij noemen deze groepen 'Discovery-groepen', of ook wel 'Discovery-Bijbelstudie', vaak afgekort met DBS.) Je doopt nieuwe gelovigen en helpt hen om sterke geloofsgemeenschappen te vormen – ook wel gemeenten of kerken genoemd – en begeleidt en coacht nieuwe leiders. Al deze zeer doelbewuste activiteiten brengen bewegingen van discipelmakers op gang. Jezus werkt door je heen terwijl je zijn Woord gehoorzaamt. Anders gezegd: je werkt met Jezus mee als je Hem gehoorzaamt. Een beweging van discipelmakers groeit uiteindelijk uit tot een kerkplantingsbeweging. In dit alles komt Jezus Christus alle eer en glorie toe.

Veel mensen gebruiken de termen 'kerkplantingsbeweging' en 'beweging van discipelmakers' om te beschrijven wat ze doen.

Maar als Paul en ik deze groepen van dichtbij bekijken, dan zien we dat ze dit alleen doen om hun eigen modellen of methoden te rechtvaardigen. In onze ervaring is een kerkplantingsbeweging het gevolg van discipelschap waarbij gehoorzaamheid centraal staat. Hierbij vindt vermenigvuldiging plaats doordat discipelen nieuwe discipelen voortbrengen, leiders nieuwe leiders voortbrengen en gemeenten nieuwe gemeenten voortbrengen. Dát is een beweging van discipelmakers. Als deze dingen niet plaatsvinden, dan is het geen kerkplantingsbeweging.

Bij een beweging van discipelmakers gaat het er ten diepste om dat je elkaar toerust in het trainen, coachen en begeleiden van mensen om alle geboden van Jezus te gehoorzamen, ongeacht wat de gevolgen zijn. Je zult trouwens niet snel grote resultaten boeken. Deze beweging lijkt alleen maar snel omdat er sprake is van exponentiële groei. Wanneer je echt aan de slag gaat met dit proces, zul je doorgaans twee tot vier jaar bezig zijn met het coachen en ontwikkelen van leiders. In dit proces van vermenigvuldiging leer je deze leiders om Gods Woord te gehoorzamen. Dit betekent dat ze op hun beurt ook weer nieuwe discipelen maken die ze toerusten om Jezus te gehoorzamen. Hierdoor kunnen er in diezelfde twee tot vier jaar wel vijf nieuwe leiders bij komen. Elke leider investeert twee tot vier jaar in andere leiders, die weer twee tot vier jaar investeren in nog meer leiders enzovoort. Van een afstand lijkt deze explosieve groei weinig tijd en energie te kosten. Maar van dichtbij gezien ziet het er heel anders uit.

Bewegingen van discipelmakers kosten dus behoorlijk veel tijd en energie. Leiders investeren een groot deel van hun tijd in het toerusten van andere leiders. Gemeenten investeren in het opstarten van nieuwe groepen die op hun beurt ook weer gemeenten worden, als ze Jezus' geboden gehoorzamen en de aard en de kenmerken van een gemeente gaan vertonen. Daarna zullen deze gemeenten ook weer anderen gaan toerusten om hetzelfde te doen.

In de eerste vier jaar van mijn werk onder een onbereikte bevolkingsgroep, die veel weerstand bood aan het evangelie, zag ik geen zichtbare of meetbare resultaten. Mijn zendingsorganisatie stond op het punt me tot de orde te roepen voor het niet uitvoeren van mijn taak. Maar in die desbetreffende jaren trainde ik vijf leiders. Deze vijf trainden vijftientwintig anderen, die op hun beurt honderden andere leiders toerustten.

Een handjevol gemeenten bracht een veelvoud van gemeenten voort naarmate de leiders werden toegerust en getraind om alle geboden van Christus te gehoorzamen. Deze gemeenten zagen een gezamenlijke oogst van honderden gemeenten naarmate het proces van leiderschapsontwikkeling gestaag verderging. In elke leider is jarenlang door andere leiders geïnvesteerd. Niets hiervan is snel gebeurd. Het lijkt alleen maar zo omdat er steeds meer leiders worden voortgebracht die Jezus' missie gehoorzamen: 'Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat Ik jullie opgedragen heb' (Mat. 28:19-20a NBV21).

De snelle vermenigvuldiging van een beweging van discipelmakers gaat dus eigenlijk niet echt snel. Het gaat langzaam, maar lijkt voor het oog heel snel te gaan. Je investeert intensief in één persoon met als doel om veel mensen te bereiken en te trainen. We moedigen je aan om elk jaar minstens twee nieuwe leiders te coachen en hen toe te rusten om elk jaar hetzelfde te doen. Naarmate de leiders zich vermenigvuldigen, zullen de gemeenten ook groeien en zich vermenigvuldigen.

Wil jij een beweging van discipelmakers starten waar dan ook ter wereld? Verlang je ernaar om getuige te zijn van Gods werk terwijl Hij een kerkplantingsbeweging in jouw omgeving op gang brengt? Begin dan te investeren in training, mentoraat en coaching van leiders om alle geboden van Jezus te leren

gehoorzamen. De motor van deze beweging is het proces van discipelschap en leiderschapsontwikkeling. Authentieke en duurzame bewegingen van discipelmakers investeren flink in leiderschap en training. Op deze manier zal een beweging van discipelmakers leiden tot een kerkplantingsbeweging.

Over David Watson

DAVID WATSON is al tientallen jaren actief als discipelmaker en kerkplanter. Het is zijn grote passie om Jezus te brengen in onbereikte bevolkingsgroepen. Onder zijn visie is de strategie van de disciple making movements ontwikkeld. Binnen deze methode worden lokale leiders getraind om discipelen te maken, gemeenten te stichten en dit alles meteen weer door te geven en te vermenigvuldigen. David heeft op deze manier aan de basis gestaan van wereldwijd ruim 100 bewegingen, meer dan 140.000 nieuwe kerken en meer dan 4 miljoen gedoopte nieuwe christenen, waarvan een groot deel in moslimgebieden.

David en zijn vrouw Jan hebben als kerkplanters en strategie-coördinatoren voor de International Mission Board of the Southern Baptist Convention gewerkt in Hongkong, Maleisië, Zuid-Azië, Singapore en in de VS. Ook hebben zij als zendeling gewerkt onder doven en slechthorenden.

David en Jan hebben twee zonen, Paul (co-auteur van dit boek) en Jonathan. Zij zijn beiden ook actief in de kerkplantingsbeweging.

LinkedIn: /in/david-watson-82426a4/

X: @davidlwatson

Facebook: /Watson.David.L

Over Paul Watson

PAUL WATSON groeide op in vijf verschillende landen: de Verenigde Staten, Hongkong, Maleisië, India en Singapore. Zijn ouders David en Jan Watson waren kerkplanters, waardoor hij van jongs af aan betrokken was bij hun werk. Als tiener zag hij hoe zijn vader, ondanks grote uitdagingen, een kerkplantingsbeweging in India op gang bracht die leidde tot meer dan 80.000 nieuwe lokale kerken en meer dan 2 miljoen gedoopte nieuwe christenen.

In 2004 begon Paul voltijds in de bediening. Sindsdien heeft hij wereldwijd meer dan 300.000 km gereisd om discipelmakers en teams van discipelmakers te trainen voor kerken en zendingsorganisaties.

Na drieënhalf jaar als directeur van het Rescue and Recovery Center van CityTeam in Portland, Oregon, richtte Paul zich vanaf 2015 via de organisatie Contagious Disciple Making (CDM) op het stimuleren van disciple making movements in de Verenigde Staten en Canada, met bijzondere aandacht voor mensen die niet snel uit zichzelf een kerk bezoeken.

Paul schreef dit boek (inmiddels in meerdere talen vertaald) samen met zijn vader. Daarnaast publiceerden zij samen een casestudy in de vierde editie van *Perspectives on the World Christian Movement*. Paul is regelmatig spreker tijdens *Perspectives*-cursussen in de Verenigde Staten.

www.pauldwatson.com

LinkedIn: / pauldwatson/

X: @pauldwatson

van discipel tot discipelmaker

zodat Gods Koninkrijk meer zichtbaar wordt in ons land!

Geloof jij in een kerk die groeit door vermenigvuldiging?

Jaarlijks worden tienduizenden gemeenten gesticht in niet-westerse landen door bewegingen van discipelmakers, ook wel disciple making movements genoemd. Hun focus ligt op discipelschap en op het maken van discipelen.

De vergeten strategie van Jezus

We kennen als kerk geen theologie van discipelschap en hebben weinig ervaring met het maken van discipelen. Maar we geloven dat God deze vergeten strategie in ons land opnieuw op de kaart zet.

Over Disciple Making Movements

Disciple making movements zijn bewegingen waarin alle gelovigen worden toegerust om discipelmakers te zijn. Iedere discipel is ook een discipelmaker. In Lukas 10 geeft Jezus instructies over hoe we discipelen moeten maken.

Onze visie is om gelovigen toe te rusten om discipelmakers te worden, waardoor er onder ongelovigen bewegingen van discipelmakers ontstaan.

Hierdoor zal de Kerk gereactiveerd worden in haar roeping om het Koninkrijk van God zichtbaar te maken.

Discipelen die discipelen voortbrengen, leiders die leiders voortbrengen en gemeenten die gemeenten voortbrengen.

Bouw mee aan bewegingen van discipelmakers!

Bouw mee aan een cultuur van discipelschap,
zodat we samen bewegingen van discipelmakers
op gang mogen brengen!

Wil je meer weten over Disciple Making Movements?

Wil je als groep of als gemeente
hierin worden toegerust?

Kijk op disciplemakingmovements.nl

EEN BEWEGING DIE NIET TE STOPPEN IS

Als je in het Westen woont, kun je gemakkelijk geloven dat de kerk alleen maar krimpt, maar niets is minder waar. De kerk is in de afgelopen decennia juist explosief gegroeid, voornamelijk in de meest gesloten gebieden ter wereld. Naar schatting vijftig miljoen van deze nieuwe christenen zijn voortgekomen uit een revolutionaire manier van discipelen maken, die wordt omschreven als *disciple making movements* (DMM).

David Watson is een van de mensen die deze strategie van Jezus voor het maken van discipelen opnieuw ontdekte. In *Discipelen maken discipelen* leggen David en zijn zoon Paul uit hoe je gelovigen toerust en een beweging op gang brengt die zichzelf blijft vermenigvuldigen. Met dit unieke boek kan iedereen zo'n beweging van discipelmakers starten die niet te stoppen is!

Discipelen maken discipelen is het derde deel in de DMM-reeks, met als eerste en tweede deel *De vergeten strategie van Jezus* en *Gods Koninkrijk ontketend*.

DAVID WATSON werkt al tientallen jaren als discipelmaker en kerkplanter. Onder zijn visie is de strategie van de disciple making movements ontwikkeld. David en zijn vrouw Jan werkten als kerkplanters onder andere in Hongkong, Maleisië, Zuid-Azië, Singapore en in de VS. Ze hebben twee zonen, Paul en Jonathan, beiden ook actief in de kerkplantingsbeweging.

PAUL WATSON was al van jongs af aan betrokken bij het kerkplantingswerk van zijn ouders, David en Jan. In 2004 begon Paul voltijds in de bediening. Vanaf 2015 richtte hij zich via de organisatie Contagious Disciple Making (CDM) op het stimuleren van disciple making movements in de Verenigde Staten en Canada. Hij is regelmatig spreker tijdens *Perspectives*-cursussen in de Verenigde Staten.

**DISCIPLE
MAKING
MOVEMENTS**

